

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novca... predbroju, oglašje itd. šalje se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Čekovnog računa br. 847.849. Telefon tiskare br. 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu malo stvar, u neslogu sve pokvari». Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju n e p o d p i s a n i n e t i s k a j u , a n e f r a n k i r a n i n e p r i m a j u .

Predplata za poštarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake } nagodno ili K 5—, odnosno K 2:50 na pol godine.

Izvan carvine više poštarina. Plaća i utužuje se u Pul.

Pojedini broj stoji 10 h., za ostali 20 h., koji u Puli toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Logja i dr. V. Giullia« br. 1, kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplata

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja.

U nakladi tiskare Laginja i dr. u Pul ulica Giullia 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu.

Za poštu i brzojav u Martinšćici na Cresu.

Još pred 18 god. na privatnu molbu jednog mjestnog rodoljuba ravnateljstvo c. k. pošta i brzojava u Trstu blagoizvolilo je ovdje ustrojiti poštansku sabiralicu sa prenosom pošte do Vrane i natrag tri puta na tjedan. Od onog se doba mjestni promet popedesterostručio, no u pogledu prenosa pošte nije se ništa promjenilo. Kad se je ustanovila ovdje poštanska sabiralicna mjesto je brojilo nešto ispod 400 duša, a sad ih imade oko 700. Onda su živjeli svi ako i siromaški kod kuće, tako da je bio poštanski saobraćaj skoro neznan, a sada sve što je mladjega i kreptijega ide u svijet za dobitkom, tako da danomice stižu listovi i novac iz daleke Amerike, a mjestni poštni sabiratelj nije dužan primiti niti odposiljati novac preko 50 K niti za to jamči poštno ravnateljstvo, a niti pakete nije dužan prenašati, te samo njegovoj dobroj volji imademo da zahvalimo, što nam prima i odašilje novac i pakete u svakom iznosu i težini, inače bismo morali putovati u Vranu - svaki po svoje. Osim privatnika imamo ovdje finaneijalni odjel, lučki ured, carinarski odjel, župni ured, mjestno glavarstvo, pučku školu, konsumno društvo, posujalnicu, jednog domaćeg trgovca sa dobro uredjenim dućanom, tvornicu eteričnih ulja, ribarsku zadrugu, tunolov i sad se ustraja jedan nov mlin za mljeenje pšenice i tako mjesto u svakom pogledu liepo napreduje, samo sa poštom smo uvijek pri starom.

Koliko bi mjesto napredovati moglo u prometu i trgovini kad bi imali brzojav, radi čega štetuje osobito ribarstvo.

Ovdje je središnja luka za zaklon jedrenjačama za nevremena, te koliko bi istima brzojav trebao, da javo svojima gdje se nalaze. *Liečnika imademo jednog za cieti*

otok u gradu Cresu 5 do 6 sati udaljenog od naših sela. Ako nam čeljade oboli, mora da prodje cijeli dan dok dodje liečnik a kad bi bio brzojav za pet sati bio bi tu. Ako je koji prisiljen poslužiti se brzojavom mora ići u Osor ili Cres a dodje li komu brzojav iz vana, to ga dobije kretom pošte nakon tri dana. Usljed naših reklamacija naredilo je ravnateljstvo pošta i brzojava brzojavnom uredu u Cresu, da za mjesec dana drži točan popis od svih brzojava koji stignu od i za Martinšćicu. Pred 3 do 4 godine obećano nam bilo, da će na Vrani metnut brzojavni ured, no taj do danas ostao samo na papiru. U novije doba molili smo, da nas telefonom spoje s brzojavnim uredom u Osoru, našto nam se odgovorilo, da je u tom pogledu uzajamni potrebiti izvidi te da bi taj telefonski spoj stajao nešto preko 6000 K te da bi se mjesto moralo obvezati za jednu trećinu cijelog potroška i osjegurati dovoljan promet na istom, i tekar onda bi se obratilo na ministarstvo trgovine za dozvolu izradbe istog. Nije li to čudnovat zahtjev?

Dapače se govori, da se je netko od ravnateljstva izrazio, da će se u Belej premjestiti poštanski ured iz Vrane a da za Martinšćicu se ne može za sada ništa učiniti. Čudnovato! Mjestance Belej je malena župa od kakovih 400 stanovnika sa pripadajućim selima, leži na glavnoj cesti koja vodi iz Cresu u Lošinj, ima poštnu sabiralicu te se lu zaustavlja pošta svake noći na prolasku između Lošinja i Cresu i obratno, a uz to je udaljeno od Vrane jedan sat hoda po lijepoj cesti. I to mjestance dobiti će pomoću nekog kumova poštanski ured, a kako se tamo nekogi nadaju i brzojavni i telefon. Martinšćica, koja ima skoro dvaput toliko stanovnika i daleko veći promet, imade luku gdje prisilje parobrod itd., udaljena je od pošt. ureda u Vrani dobra dva sata hoda a tako isto i od Beleja, sa putevima, kakovih si gospoda u ravnateljstvu ni predočiti ne mogu, gdje poštanski listonoša

ioe oprćen sa poštanskom torbom i paketa više puta kano kakovo živinče poskoro neprohodnomi putevima, ta nemože dobiti ništa.

Gdje je tu pravdnost? Gdje je tu nadzor vladajućih krugova za boljak i napredak naroda?

Za danas dosta, a drugom prilikom iznesi ćemo tužaljke o putevima, o parobrodarskom saobraćaju, o našoj luci i još kojesta.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Svećenčki sastanak u Pazinu. Pod naslovom: *Primorske vijesti* donasa ljubljanski »Slovenec« od 26. srpnja slijedeće:

„Duhovniško društvo za vse tri istrske škotije je imelo dne 24. i 25. l. m. skupno konferencu v Pazinu, kalere pa se duhovščina Flappore škotije ni smela udeležiti. Škota dr. Mahnič in dr. Karlin sta poslala prisrčne pozdrave. Dne 24. l. m. je bilo najprej zborovanje kalchelev, popoldan pa je na skupni konferenci prednašal dr. Korosec o politički organizaciji dr. Binički o časopisju. V debati se je konstatiralo, da imajo hrvatski istrski katoliki samo en svoj list (*Pučki prijatelj*), ki pa je dosejal vesled čudnih ozirov izključeval politiko. To se bo opustilo. Dne 25. l. m. je prednašal posl. Hladnik o agrarnem vprašanju, dr. Altirevic o duhovniški organizaciji in dr. Krek o socialnem delovanju. Med istrsko duhovščino vlada izboren duh, ki nam sme biti porok, da bo Istra kmalu ponehala biti lužna.“

Sto je debije tiskano, to smo mi podčrtali. I mi nešto konstatujemo, a to je, da su ovaj naš list ustanovili veliki narodni rodoljubi Dobriča, Uječić, braca Bastiani; da su oni isti i za njima mnogi svećenici pisali i do današnjeg dana pišu u Našu Slogu hrvatski svećenici iz Istre za hrvatski katolički puk ove pokrajine

da se Naša Sloga nije do sada, a da Bog da ni ubuduće se neće ogrješiti o hrvatski narod u Istri, ni o njegovu katoličku vjeru. Zato smo znatiželjni, je li referent ovog sastanka za kat. novinstvo pozna naš list a još znatiželjniji smo, kakova će to biti politička djelatnost »Pučkog prijatelja«, koja bi po gornjoj vjesti imala biti različna od naše!

Javna pučka knjižnica u Pul. Mnogima je već poznato, ali više njih ne zna jeste, da imademo u Pul javnu pučku knjižnicu, kol koje može svaki da isposudi knjigu i kod kuće se nasladjuje čitanjem te tako izobražuje. Knjižnica se ta nalazi u »N. R. O.« u ulici Castrapola 9, a otvorena je svakoga utorka i petka od 7 do 8 sati na večer i posebno za ženske svake nedjelje od 10 i pol do 11 i pol s. prije podne.

Svaki, koji želi sebi prikriti vrijeme čitanjem lijepe knjige, neka dodje u navedene dane u javnu knjižnicu, gdje će dobiti knjigu zabavnu ili poučnu, kakovu bude želio. Nekavski upotrebi slobodan čas za čitanje, jer izobražujući se, steemo sebi slobodu. Knjižničar.

Natječaj za vjeroučitelja na dražbinim školama u Pul. Ravnateljstvo Družbe sv. C. i M. za Istru razpisuje ovime natječaj na mjesto vjeroučitelja na dražbinim školama u Pul. Poitanje upute glede službe i odnosnih beriva daje Ravnateljstvo Družbe u Opatici, na koje se molitelji mogu obratiti najljuje do 20. o. mj.

Slet sokolske župe Vitezlić u Lovran. U nedjelju dne 11. o. mj. poari ciela sokolska župa Vitezlić na župski slet u Lovran, gdje će privediti sokolsku vježbu. Na taj slet doći će Sokol iz Ilirsk. Bistrice i sokolska župa Zrinsko Frankopanska. Iz Pule ide se na taj slet posebnim parobrodom u Lovran. Odlazak u 5 s. u jutro, a ciena je 3 krune po osobi tamo i natrag.

Upozorujemo naše na taj slet, da podijemo sto mnogobrojnije u Lovran, gdje će tog dana slaviti slavje čista nepatvo-

Iz glavne godišnje skupštine Družbe u Zametu.

(Nastavak.)

Tko bi našem skućenomu čovjeku bio rekao onda, da će u neposrednoj blizini toga bajoslovnog grada osvanuti jednog dana bijeli dvori, njegovi dvori, koji će njemu prezrenomu crvu, vratiti svijest i dostojanstvo čovjeka. Za te bijele dvore nacrti su već dogotovljeni. Bit će divna zgrada, koja će moći pod svoje krovove primiti 500 djece. Stajati će mnogo, do 150.000 K. Velika žrtva, ali i dičan spomenik hrvatske sile i slave, koji će se dizati na mjestu, što ga je veliki talijanski pjesnik označio granicom Italije. Taj će spomenik oborit pjesnikovu tvrdnju, on će govoriti Talijanima, da ne na Kvarneru već više na zapadu, tamo na lagunama, imadu da traže medju svojoj zem-

lji Italiji. Ta će zgrada dati pravo našoj pjesmi, koja je pustila narodnog junaka Kraljevića Marka, da spava pod roševinama Divičina grada dok narodu bolni danak svane. Taj dan nije daleko. Domalae će udariti lopata u naše tlo i udariti temelje velebnog zgradi, koja će narodu donijeti ono, što su mu već odavna navjestale naše gusle javorove. Bit će ujedno i kruna Družbinoga rada, te već sada pozivamo narod, da je u tom velikom naumu podupre.

Naša Družba ima da zabilježi u lanjskoj godini još i dva nova uspjela. Svoju je slavodobitnu zastavu prenijela na vrata Buja, Umaga i Pirana. Tko živi daleko od naših prilika, ne će moći lako shvatiti, što znače ta tri imena Buje, Umag i Pirana. Treba posegnuti u srednji viek i predočiti si odnosaj zaslužjenih kmetova i njihovih okrutnih gospodara, da se dobije donekle sliku prilika, koje vladaju u onim krajevima naše Istre. I eto u taj

neiskazano žalostni kraj zašla je naša Družba i pred vratima prij. spomenutih gradova podigla četiri škole, od kojih su već dvije otvorene, a dvije će biti ako Bog dade početkom naredne školske godine. Do sada otvorene škole jesu jedna u Materadi i druga u Kaštelu. Nije to isto lako. Prve su se poteškoće zbile već na početku. Da smo zatražili gradjevnu dozvolu u imenu Družbe, ne bismo je za cijelo aobili još kojih desetak godina.

Medjutim se našao način, kojim se obišla lukavština naših Talijana. Ali kad su zgrade bile već gotove, imali smo velikih neprilika. Škola u Kaštelu je već bila otvorena, kad li jednog dana dodje u selo povjerenik kotarskog poglavarstva s oružnicima, pa nam zatvori i zapetati školu. Bilo je okapanja dok se opet otvorila. U Materadi išlo još teže. Isprva nam nisu htjeli dati stambene dozvole, a kasnije su htjeli spriječiti otvorenje škole, jer da u njoj nema pljuvačnice. Mi smo brzo-

javno naručili pljuvačnicu, a zatim stoglu veloznačenu vijest depeširali e. kr. zemaljskom školskom vijeću u Trst, i škola se konačno ipak otvorila.

Zašto to otezanje? Talijani su pri tom računali ovako: djeca, k ja bi se imala upisati u hrvatsku školu, polazit će dok bude ova zatvorena, talijanska. Ako i bude kasnije dozvoljeno otvorenje hrvatske škole, djeca će ostati u talijanskoj, jer u zakonu stoji, da školska djeca ne smiju tekom školske godine prelaziti iz jedne u drugu. No Talijani se prevarise u tim svojim računima. Od 170 djece u Kaštelu i Materadi nije se niti jedno upisalo u talijanske škole, već je mirno čekalo otvorenje svoje učione. Roditeljima su se grozili globama, zatvorom, ali onaj je divan narod ostao neustrašiv i nepokolebljiv. Premda se je škola u Kaštelu otvorila mjesec: pol iza talijanske škole a ona u Materadi puna dva mjeseca kasnije, hrvatske družbine škole u tim mjestima nisu izgubile niti

rena narodna ideja, koja osobito u novije doba ponosito kroči i obara sve što joj je na putu i što su naši narodni neprijatelji pomoću narodnih odroda podigli da unište i sasvim iskorijene narodni značaj tog našeg domaćeg i liepog Lovor-grada.

Osudjen radi špionaže. Bivši poštanski činovnik Trigari (poznati identista iz Dalmacije, prije Trigarić) osudjen je od okružnog suda u Rovinju na 6 mjeseci strogog zatvora radi zavadjanja na špionažu. On je naime htio doznati za podmorske mine oko Pule i predati Italiji.

Hrvatske predstave u Pulli. U nedjelju došao je ovamo dobro poznati nam glumac g. Gavrilović sa svojom družinom te nas u nedjelju i u utorak ugodno pozabavio sa svojim šaljivim predstavama i pjevanjem narodnih pjesama. Mi poznamo g. Gavrilovića već desetak godina, koji nas ovdje barem jedanput na godinu pohodi, te je uvijek rado primljen i vidjen ne samo zbog svog vještackog prikazivanja nego i radi lealnosti i dobrog glasa, kož ostavi uvijek medju nama, što se žali bože ne može reći o nekim drugim sličnim družinama.

G. Gavrilović daje predstave u vrtu gostionice Čušić (Via Giosue Carducci) u 8 i pol sati na večer, te takovu predstavu daje danas u četvrtak, onda u subotu i nedjelju. S pohvalom ističemo, da su predstave g. Gavrilovića dosta dobro posjećene, što družina i zaslužuje.

Preporučamo našima i od radničke ruke da dodju na one predstave, gdje će provesti vrlo ugodno par večernjih sati. Ulaznina je 60 para po osobi a djeca plaćaju polovicu.

Hrvatske predstave u Modullnu. Kako smo dobro obavijestili, priredit će u nedjelju popodne predstavjačka družina Gavrilović hrvatsku predstavu uz pjevanje narodnih pjesama.

Upozorujemo rodoljubne Medulince na ovu predstavu te upotribe tu priliku i pohode mnogobrojni hrvatske predstave g. Gavrilovića, gdje će se naučiti liepog prikazivanja i od srca nasmijsati nevinim i duhovitim šalama (pošuricama), što će ih prikazivati družina.

Premantura 31. VII. 1912. Čitateljem „N. S.“ Pule i okolice je poznato, kako je biskup Flapp bio otvorio natječaj za mjesto župnika u Premanturi. Naši Premanturci sakupili su punu pregršt dokaza za nesposobnost popa Matticha ili Matića (njemu je sve isto) za to mjesto, sve to napisali, potkrijeosli mnogobrojnim podpisima i njihova deputacija išla u Poreč, te predala biskupu svoju tužbu. O Duhovima prigodom svog boravka u Puli, primio je biskup brojnu deputaciju Premanturaca i neustrašivih Premanturkinja, koji su mu

ponovili svoje tužbe, još bolje je pokazali i izrazili želju, da imenuje župnikom natjecatelja popa M. Škabića. To se pitanje vuklo i vuklo i što sad čujemo? Mjesto župnika u Premanturi je već odlučeno baš onomu, koga puk neće. Mi ne nalazimo u riečniku rieči, kojom bismo okristili taj postupak biskupa Flappa. Njemu je dobro poznato, zašto je premanturska crkva uvijek prazna, premda je puk od naravi pobožan. Njemu je poznato ponašanje Matticha; njemu je valjda poznata i njegova ćud; njemu je valjda poznat i dekret sv. Oca: Sacrae Cong. Consist. d. d. Roma 26. V. 1910. C. I. p. 4. 5., pak si ne možemo protumačiti taj postupak. Misli li biskup, da će time koristiti sv. vjeri? Premanturci nisu ćuci, već ljudi, koji imaju sokolove oči i zdrav mozak.

Ne znamo, jeli uslijedilo već imenovanje, ali vjerodostojna osoba nas je osjegurala o istinitosti iste.

† Jela Milačić rođj. Stašić. U subotu u jutro preminula je ovdje u 54. godini Jela Milačić rođj. Stašić supruga Antuna Milačića. Pokojnica kao prava majka odgojila je brižno svoju djecu u čisto narodnom duhu, te je obitelj Milačić u Puli poznata kao vrlo rodoljubna obitelj.

Na tomu teškom udarcu izrazujemo suprug Antonu, sinu profesoru Niku i ostaloj djeci i rodbini naše iskreno saučestje, a pokojnici bila takva hrvatska gruda, koju je svim žarom toplo ljubila.

Sajam u Štinjanu. Javlja se, da će se potam od ove godine sajam u Štinjanu održavati u nedjelju poslije 6. augusta izim ako 6. augusta padne u nedjelju. Tako će se ovogodišnji sajam održavati u nedjelju 11. augusta.

Narodni darovi. Pop Ive Šintić, župnik u m. iz Malog Lošnjaja šalje K 2 za Družbu a K 2 za Bratovštinu hrv. ljudi, te opet za Družbu K 4 u počast uspomene na pok. Šima Kv. Kozulica namjesto vienca na odar. — U Raklju sabrao je za Družbu upravitelj občine g. Martin Percan K 11-15, koje darovase po 2 K: Štomar Ante, učitelj, Martin Percan, obč. upr.; po 1 K: Mirković Anton, Peruško Ivan, Bedrina Jakov, Percan Ivan, obč. sluga; po 40 fl.: Ivan Percan, kođijaš, po 20 fl.: Matija Vladislavljević, po 10 fl.: Stipčić Miho.

Lošnjanski kotar:

Iz Unija. I ubave Unije htjele su da proslave 5. srpnja, dan sv. braće Ćirila i Metoda. Već za rana jutra vidio si, kako se okitila čitaonica, u kojoj se nalazi družbino zavabište, trobojnicom, a malo kasnije crkvena su zvona veselo zvala vjer-

niku u crkvu, da ondje iskažu svoju zahvalu Božjoj providnosti nad darom sv. braće. Pa i školska djeca kao i dječica zavabišta, htjela su svoje skromne molitve upravitli Svemogućemu, a osobito malena dječica zavabišta nad dvostrukim darom. Na licima si im čitao veselje i radost. No to nije bilo dosta dječici zavabišta. Ona su htjela i svoje roditelje razveseliti i pokazati im koliko su napredovali, što učinile dne 7. pr. mj. Toga dana sve sto naski misli pohrlilo je u Čitaonicu, da se ondje na svoje oči uvjeri, što mogu i malena djeca učiniti, kad se tko za nje brine. Sa suzom u oku gledali su roditelji svoju djecu, kako im liepo govore, skladno pjevaju i vješto izradjuju predstavice. Iza predstave govorio je sabranima o sv. Braći, o njihovom životu i radu g. Franjo Krivičić, a gosp. Ambroz v. Haračić o radu naše Družbe. Svi su sa zabave ponijeli liepu uspomenu, a da je tomu u istinu tako, to si zaključivao od onog oduševljenog klicanja „Živio“. Da je sama predstava tako liepo ispala, a djeca tako napredovala, jedina hvala ide vrlj i radnoj učiteljici zavabišta Mariji Fučić, koja je svojim radom omilila svim unijancima. Gospudjica Fučić htjela je i Družbu razveseliti sa kojim darom iz Unija. Radi toga posla je po kućama, da sabire za Družbu. I žbilja nije joj trud ostao bezuspješan, jer je sakupila liepu svoticu od K 103 50. Liepa je to svota, ako se uzme u obzir, da Unije broje po popisu pučanstva 270 Hrvata a 550 Talijana, ali ovo se je moglo dogoditi samo kod nas u Austriji i pod egidom kotarskog poglavara u Lošnjaju g. Moseltiga.

Imademo jednu poštovanu osobu, koja se više puta oglašuje u Piccolu dopisima iz Unija, a to je Giovanni Rucconich da Neresine. On vam je primjerice za tu Talijan, jer je svoju veliku kulturu erpao na talijanskim univerzama u Nerezinama i čini nam se u Roveretu, gdje se je držao one „repetitio mater studiorum“. Neki vele da je šteta što nije išao i na visoke škole u Peking, jer da bi imao najviše izgleda za budućeg predsjednika kineske republike. Historiju poznaje non plus ultra. On primjerice kaže: „l'indole, il modo di vivere ed i costumi dei Neresinotti perfettamente corrispondono ai costumi che sono nelle vicinanze di Napoli“. Buhne i ostane živ. Čini nam se, da se je punom parom dao na taj posao, pa će doskoro ugledati svijetlo božje knjiga — kako se govori — ove vrsli, a znanost će mu kao i potomci ostati zahvalni.

Do dolaska njegova nije se pjevala ona „Viva Dante“, no da ovjekovječi svoje ime, to je umetnuo još ovaj stih: „non siamo gente di Zagabria ne meno di Lu-

biana“. . . naumice samo za to, da promovira. Kad god što pjeva u školi sa djecom — pokrajnjakoj a ne Leginoj — to se mora svakako i ova čuti. On vam čini eskurzije za zornu pouku i tu mora svakako biti i pjesma „Viva Dante“. To je sasma u duhu koji vlada u lošnjanskom kotaru u eri kapetana Moseltiga. Mi samo čestitamo Italiji, što imade u Austriji tako čestitih i visokih pomoćnika i zagovornika. A kakvi pojam o moralu imade ovaj odgojitelj djece, neka služi ovaj dialog, koji je imao dne 19. V. 1912. u 7 sati na večer pred M. N., M. R., F. K.

On: Quanti foi la ga?
Ona: Quatro sior.
On: E perchè gaver tanti foi?
On: Quando Iddio li vol.
On: Ma Iddio non li vol sempre.
Or-m istinitu riečima ne treba komentara. A oblasti neka malo misle. Suvisno je spominjati, kako je to djelovalo na tu ženu.

Dne 16. pr. mj. dijelio se od nas pop Franjo Krivičić, kao duhovni pastir ovoga mjesta te kao vodja hrvatske stvari na Unijama. Mlad čovjek, pun znanja, snage i okretnosti, koji je došao iz Křeševa creskoga, te je to uzrok, da se je u našim prilikama tako brzo snašao.

Njegovo kratko prebivanje medju nama nije drugo, nego 20 mjeseci rada za crkvu i za dobro hrvatske stvari na Unijama. Poprvio je obadviije crkve. Toliko se je morao boriti, dok se je provela dioba Unija. A koliko je pak radio za „Ribarsku zadrugu“, „Fos“ i Gospodarsko društvo? On je bio duša svemu tomu a zadovoljio je svojji zadaći kao svećenik i kao Hrvat. Kao takovoga su ga vrlo cijenili unijski Hrvati, te ga u velikom broju uzgruvanje mužara, slavljenjem zvonova u prisustvu novoga župnika veleč. g. popa Ive Grškovića u velikom broju doprali do parobroda i tamo se u ime Hrvatske Čitaonice sa par riječi liepo oprostili.

Pope Frane. Unijski se Hrvati još jednom zahvaljuju na plemenitom nastojanju. Pošao si sa periferije Křeševa u sauno sredšće — Lošnjaj Mali. U tom središtu pomogni poput crva rasločiti to lažno stablo i središte talijanske kamorističke kulture.

Narodni blagdan u Martišćelci. I naše mjesto sjtilo se je prigodom narodnog blagdana sv. C. i M. Družbinih škola, te je u tu svrhu sabrano medju našim seljcima svota od K 34-38. Darovase: N. N. K 5, D. H. K 4, O. F. K. K 3, A. Sagančić K 2, po 1 K: A Bolko-ković, A. Linardić, I. Sagančić, O. Kavrečić, D. Linardić, E. Linardić, C. Murljačić, Klemert M., K. D., F. Viakanečić i N. Murlja-

jedno hrvatsko dijete. Najviše zasluga za te dvije škole su sebi stekla dva velebrljiva narodna svećenika gg. Ivan Mandić, župnik u Kaštelu i Šime Sironić, župeupravitelj u Materadi. Oni su vodili i nadzirali gradnju, oni su se brinuli, da nam djecu Talijani ne ugrabe, oni su narodnoj stvari u onim zalostaim krajevima učinili dobra, koje im ne će ni oni naši ljudi, a ni naša Družba nikada zaboraviti.

Škole u Materadi i Kaštelu započele su otrag nekoliko mjeseci svoje blagotvorno djelovanje. Bilo je i doba. Još koja godina, i onaj bi kraj za nas bio posve izgubljen.

U Grozňjanu, na vratima Buja gradi se nova družbina škola. I jedna druga škola je već pod krovom, ali iz poznatih razloga ne ćemo da joj kažemo mjesto. Još su nam pod okom dva tri sela, gdje bi tekom naredne školske godine imale osvanuti družbine škole, ali za sada valja da i njih prešutimo.

Potporom naše Družbe digla se je škola u Ročkom Polju, u kojoj sada službuje javni učitelj. Ročko polje jedno je izvanjsko selo, o koje su se mogli do sada

oslanjati ročki Talijani, no hrvatska će im škola u spomenutom selu pokvariti i to veselje.

U blizini Motovuna, u ugroženoj Sovinjstini sagradjena je ovih dana zgrada, u kojoj će se ako Bog da u jeseni otvoriti družbina škola.

U Pazinu se svršava zgrada, u koju će se smjestiti družbino zavabište, koje će takodjer sa svoje strane doprinijeti učvršćenju našega grada.

Da oslabimo upliv talijanske škole u Lovranu, otvorili smo u istom mjestu zavabište, u kome je upisano preko 40 djece, a školi u Ičićima smo dodijelili još jednu silu.

Sabrav sve u jedno držimo, da je naša Družba prema svojim silama upravo dolično dočekala stogodišnjicu našega biskupa Jurja Dobrile.

Na sjajnoj i nezaboravnoj skupštini naše Družbe, držanoj u Buzetu dne 28. svibnja 1911. bio je prihvaćen predlog, da se pravni odnosi družbinih učitelja u pogledu mirovine, jedne točke pragmatike i definitivnog namještenja uredi što

prije, a kod tog uredjenja neka sudjeluju i dvojica družbinih učitelja.

Odmah nakon glavne skupštine naše se je ravnateljstvo dalo u proučavanje odnosnih pitanja. Do sada su svi naši učitelji i učiteljice bili osigurani kod mirovinskog zavoda u Pragu. Priznat se mora, da taj zavod nije pružao našim namještenicima dovoljno jamstva za njihovo oskrbljenje u starosti. To je nedavno uvidjela i slovenska Družba sv. Ćirila i Metoda, pa je i ona zatražila za sebe, svoj posebni mirovinski fond. Naše je ravnateljstvo stupilo u pregovore sa rečenom Družbom, koja nam je upravo bratskom naktonosti išla u susret. Statut smo izradili prema njihovom pravilniku i prema našem zemaljskom zakonu. Kad je to bilo gotovo, pozvali smo odaslanike našeg učiteljstva, da konačno uredimo statut i pragmatiku. Od strane učiteljstva došla su trojica i to gg. Kraljić, Jelavić i Nežić. S njima u dogovoru uredili smo mirovinski pravilnik, koji je odobrila odborska sjednica. Zatim smo upravitli molbu na Ministarstvo za unutarnje poslove, i tako nam je zagovorom naših zastupnika u Beču poslo za

rukom ishoditi dozvolu za ustanovljenje vlastite mirovinske zaklade. Odnosno je klauzulu potpisao već i g. c. k. namjestnik u Trstu i to dne 30. travnja o. g. I novouredjena pragmatika i novo uređeni statut mirovinske zaklade biti će ovih dana predani štampi i razdijeljeni medju naše učiteljstvo. U pitanju pragmatike i mirovine naše je Ravnateljstvo išlo u susret svome učiteljstvu do skrajnih granica mogućnosti. Već koncem ove godine iznašati će naša mirovinska zaklada oko K 50.000. Sav je taj novac vinkuliran na ime spomenute zaklade, stoga se ne može i ne smije trošiti ni u koju drugu svrhu. Naša mirovinska zaklada mora od godine do godine sve više rasti. Osim redovitih doprinosa učiteljstva i Družbe, pridodavati će naša Družba godišnje još jedan izdašnji iznos. Time je Družba na sebe preuzela ne samo jedan od najvećih tereta, nego i ogromnu odgovornost spram svojih učitelja i učiteljica. Do 65 ekzistencija visi danas o našoj Družbi.

Sjutra će taj broj poskočiti.

(Sliedi.)

ci. Po 60 fl.: K. Kučić, D. Kučić, E. Kučić. Po 50 fl. M. Linardić, D. Kučić i M. Vlakanić. Po 40 fl.: M. Vlakanić i M. Mužić. Po 20 fl.: D. Linardić, N. Sagančić, G. Harabalja, A. Sučić, D. Kučić, D. Vidović i I. Ivantić, te je napokon sakupljeno među školskom djecom K 3-38. — Živili Martinšćani! Napred u hrvatskoj rodoljubnoj svijesti.

Krčki kotar:

Iz Krka. Čitajući „N. S.“ nailazi se često puta na razne tužbe i nepravice sa raznih strana Istre, dočim odatle rietko se kad što čuje, pa bi čovjek pomislio, da ovdje sve u potpunom redu, ali baš obratno. Netko se ipak zbudio, pa odatle već u dva broja donesao o prljavštini nekijih, a donasam evo i ja jednu treću, koje on nije mogao znati. Čujta pa se čudite. Ovdje u Krku imamo na c. k. pozreznom uredu čovjeka, koji, iza kako se pokazao velikim agitatorom irendentizmu, postao „Cassiere“. Jednom zgodom huckao je ovaj gospodin razjarenu mladost *nota bene talijansku*, da ide smetat Hrvate, koji su se sastali jednom zgodom u „Hotel Adria“ na prijateljski sastanak.

Jedan od ove mladeži otkreše dotičnomu kasiru u brk: la stia Lei quieto, perchè Lei ha imparato noi cantare — *Lascia pur che i canti* — (scubi), što je bilo izričito zabranjeno pjevati od c. k. kot. poglavara. Mi smo Hrvati bili uvijek radoznali, tko hucka i uči mladost izazovno pjesme, kad eto i nehotice doznasmo za toga deljiju. I eto ovakav čovjek imentije se *Cassierom* i to za kolar breki, čije je obilježje čisto hrvatsko. Nije li ovo očita nepravica? Gdje imaju oči oni, koji bi morali bditi nad svojim činovništvom? Ili zar je u Austriji samo onaj činovnik vriedan i zaslužan, koji čini (radi) proti njezinom interesu? Zar hoćemo još uvijek tjerati *pomadž politiku*.

Voloski kotar:

Bratovščina Hrvatskih ljudi u Istri podijelila je ove godine ukupno 2050 K potpore, skoro 500 K više nego li prošle godine. Svih molitelja bilo je 62, od tih je dobilo podporu 55 i to: 33 sveučilišna djaka K 1600, 15 gimnazijalaca K 280, 4 učiteljska kandidata K 80, i djak delavske škole u Kastvu K 20 te Hrvatsko podporno društvo u Pragu K 70.

Odbor je podjelio sve što je mogao i smio po pravilima podieliti, pa ipak su podpore pojedincima bile mršave. Kriv je tomu s jedne strane loš društveni prihod, s druge strane opet prevelik broj molitelja. Radi lošeg prihoda je blagotvorno djelovanje Bratovščine već desetke godina vrlo spriječeno. Ona ne može da daje podpore u pravom smislu rieči, nego dieli tek mrvice onima, koji se k njoj utiču za podporu.

Da je Bratovščina ove godine ipak mogla podijeliti u potpore više nego prošlih godina, ima da zahvali svim svojim plemenitim dobročiniteljima uopće, a napose pako: svome starom podupiretelju prof. Vjekoslavu Spinčiću, koji joj je poklonio K 100, bastinincima pok. Josipa vit. Gorupa pl. Slavinskoga, koji su bratovščini priposlali llijep dar od K 500 i posujilnici u Voloskom, koja je darovala K 400. Svim dojakošnjim plemenitim dobročiniteljima odbor se ponovno zahvaljuje i preporučuje za daljnju blagonaklonost. Preporuča se također svim rodoljubima širom domovine, da se u zgodnim prilikama sjete uz ina društva i Bratovščine, e da bi mogla u buduće uspješnije raditi i dostojnije odgovarati svojoj prosvjetnoj i patriotičnoj svrsi.

Mošćenička Dragu. *Konac školske godine ili prava muka se nuda sakriti*. Ova školska godina završila se i kod nas kao

i drugdje u subotu dne 13. pr. mj. Tog dana služila se u mjestnoj crkvi svečana sv. misa sa „Tebe Boga hvalimo“, kojoj su prisustvovali osim djece i učitelja mnogobrojni roditelji i prijatelji škole. Poslije sv. mise vratise se djeca i sva sila ljudi e njima u školu, gdje je g. učitelj razdijelio djeci svjedočbe uz zgodan nagovor djece i roditelja, te je time izazvao sebi, djeci i prisutnima suze na oči.

Tu se je pokazala ona velika ljubav, štovanje i zahvalnost, sto u onim malenim srcima gori prema njihovom učitelju i učiteljici.

Poslije toga stadoše prisutni pregledavati izložene ručne radnje i risarije ove škole pa je to bio pravi trijumf za gđicu učiteljicu.

Mnogobrojni prisutni kao i kasniji posjetioci nisu se mogli nagledati prelijepih radova te su se čule glasne pohvale mačne i obiljubljene učiteljice, čijem se trudu imade sve ono zahvaliti.

Bilo je izloženo do 270 komada svakovrstnih ručnih radnja, a sve jedno ljepše od drugoga. I mnogobrojni stranci, što se nalaze kod nas, došli su pogledat i divili su se svemu tomu, hvaleći djecu i njihove učitelje.

Svaka čast i hvala takovim učiteljima i učiteljicama!

Porečki kotar:

Roditeljski sastanak u Motov. Novakina. Dne 28. pr. m. obdržavalo je ovdasnji g. učitelj Ivan Kosić treći roditeljski sastanak u ovoj godini. Na tom nam je u kratko prikazao svoj rad u ovoj školskoj godini. Čuli smo kako se mora učitelj mučiti hoće li doći do željenog uspjeha, te smo se uvjerali, da bez dobrog polazka škole ne može ni najbolji učitelj postignuti željeni cilj.

Okolo jedne stotine roditelja slušalo je riječ svoga učitelja, koji je na konca govora bio pozdravljen sa burnim živaklić!

Iza toga praborio nam je naš župnik g. Fr. Grunt par riječi. Toplo nam je preporučio, da nastojimo, da se ne bi djeca za vrijeme praznika previše otdružila od knjige. Videći ih tako mnogobrojno, lijepo se je zahvalio roditeljima, što tako ozbiljno shvaćaju važnost roditeljskih sastanaka, te molli, da se i u buduće odazovu sličnomu sastanku. Zatim se je narod mirno razišao.

Narodni blagdan u Kaštelir. Dne 5. srpnja proslavio se je i ovdje narodni blagdan svečano. Večerom prije palili su se krijesovi na visovima i pred školom, a sjutradan obdržavali se je školska svečanost i ples podružnice.

Djeca u predstavi nijesu uogla sudjelovati, jer je škola zatvorena već mjesec dana radi bolesti, ali su ih nadomjestili bivši učenici njezini. Narodu je tom prilikom poobširnije progovorio ovamošnji g. učitelj Anzulović o sv. C. i M. i o Družbi. Iza predstave bio je ples.

Članarina nije se pobirala, pak su darovali dragovoljno u školi K 1672. Trošak za naprave i maske isplatio je g. učitelj iz svoga kao svoj prinos Družbi, a g. župnik platio je piće svircima, koji su svirali besplatno. Uz to su ovdasnja učiteljica gđja Antica Fabijanić-Ruzić i gđjica Marica Frlan sakupljale milodare na sabirni arak i sabrale K 3450, a osim toga je gđjica Marica Frlan tekom plesa. prodavala ruže i sabrala K 1174, dakle ukupno K 6296.

Darovali su na sabirni arak ovi: 4 K pop Ante Legović; po K 2: Marija Ruzić, Marija Legović, Marija Brnobić, Ivan Legović Katucin; po 1 K: Antica Ruzić, učiteljica, Marica Frlan, Marija Ruzić, Ivan Ventin, Ivan Fabijanić, Ana Ruzić, Antonija Kocijanić, Ivana Mendica, Ivan Legović, Sime Roška, Marina Kovač, Ana Deklić, Antica Depolo, Katica Kocijanić, Ivan Kocijanić, Luka Brnobić st., Marija

Legović, Luka Brnobić ml.; po 80 fl.: Marija Škropeta; po 60 fl.: Ana Ruzić, Andjela, Marija Kocijanić, Ana Rojac; po 40 fl.: Marina Mendica, Marija Ganbin, Antonija Ruzić; po 30 fl.: Ana Ruzić; po 20 fl.: Marija Norbido, Lucija Ruzić. Novac je poslan ravnateljstvu Družbe.

Koparski kotar:

Podružnica Družbe Sv. C. i M. u Velikom Mlunu kod Buzeta obdržavala je u nedjelju dne 4. augusta t. g. u 4 s. p. p. glavnu skupstinu sa običnim dnevnim redom, uz sudjelovanje odjela hrvatske glazbe „Sokol“ iz Buzeta.

Skupština će se obdržavati na otvorenom, a iza nje biti će ples. Pozivlju se članovi i prijatelji Družbe, da u slo većem broju posjete tu skupstinu.

Franina i Jurina.

Fr. Bog Jurina, a ča ti je, da si tako zamisljen?

Jur. A puš me ča, znam, da biš i li bil, kad biš znal, da je Cerovlje dobilo nlike nove impiegati, ke ćemo mi morat plaćat.

Fr. No, nu, povej mi, ki su ti novi impiegati.

Jur. Vero rada bil ti povedal, ma sam ne znam, kako se zovu, ač još nikad nisam vidil takovih impiegati.

Fr. Nu, reci mi, su li od štata ali od komunna i ča delaju.

Jur. Bil čaju sigurno od štata, dač imaju crnu monturu i duge sablje i neke zvezde pod vratom.

Fr. To čaju bil forsi jendarmi.

Jur. Ma ke jendarmi ši, njih poznam, dač nose puške kad gredu van, ma ovi ih nimaju i jendarmi ne popeljivaju nikad po cestah vodu va karateli s konjem.

Fr. Dunke ti impiegati imaju sablje i popeljivaju vodu govoriš.

Jur. Vero ja.

Fr. A ča delaju s vodom?

Jur. Je dopeljejo pred kuću i onda zalivaju rože oko kuće i rinfreševaju tlo, da ne bude tako jako teplo i da ne bude tako velik prah.

Fr. Hm, po delu moraju bit ali giardini-ri ali škovacini.

Razne primorske viesti.

Za Jukićeva pomilovanje. U ponedjeljak je počela u Zagrebu rasprava proti pravniku Jukiću i dr. radi poznatog napadaja na Cuvaja. Drzavno odvjetništvo predlaže za Jukića smrt na vješalima. Povodom toga donosi „Hrv. Rieč“ u Sibiriku ovaj predlog:

Primili smo preko pošte predlog, za koji umoljava bezimenu odašiljač, da ga sve hrvatske i slovenske novine preštampaju. Tu se kaže:

„Pošto se čuje, da Luka Jukić mora biti osuđen na smrt i u najkraćem roku, dok se Cuvaj bude još na dopustu nalazio, obješen zajedno sa jednim prostim zločincem, koji je nedavno u Zagrebu na smrt osuđen, predlaže se:

1. Da svi narodni zastupnici svih hrvatskih i slovenskih zemalja pošju korporativno u Ischl sa molbom na Nj. Veličanstvo, da Jukića pomiluje.

2. Da si sva občinska zastupstva svih hrvatskih i slovenskih občina putem odnošnih saključaka obrate na Nj. Veličanstvo u Ischlu brzojavnom molbom, da Jukića pomiluje.“

Ovaj predlog je vrijeđan preporuke, te pozivljemo naše občine i zastupstva, da stvore zaključke u gornjem smislu, da se spriječi niska osveta krovodna tirana Cuvaja.

Zdravljive zastupnika M. Mandića. Duznajemo iz posve pouzdana izvora, da se je zastupnik profesor Mandić dobrohno oporavljen vratio iz Beča u Trst, ali uzprkos tomu, ne će biti još dulje vremena sposoban za nikakav službujući rad — sto damo do znanja onima, koji bi ga eventualno mogli trebati.

IV. redovita glavna skupština Hrv. slov. ak. ter. društva „Istra“ obdržavala će se prigodom sokolskog sleta Vitezičeve župe u Voloskom Nar. Domu, dne 11. o. tnj. u 9 sati prije podne sa sljedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednika.
 2. Izvješća pojedinih funkcionara.
 3. Izvješće revizionalnog odbora.
 4. Izbor novog odbora.
 5. Eventualna.
- Članovi, pokazite zanimanje za društvo, prisustvujte u što većem broju. Onskrbe radi poželjno bi bilo, da svako, ko kani prisustvovati, unaprijed obaviesti druga A. Plega, pravnika u Voloskom, pisarna dra Pošćića. Odbor.

Javna Zahvala.

Dužnost nam je, da najiskrenije zahvalimo gg. dru Antelchевичu u, dru V. Graglietto, dru L. Novaku i dru D. Ciotti-u, koji su se svoj-ki zauzimali, da nam spase predragu majku

Jelu Milačić.

Hvala milosrdnim sestricama, koje su pozrtvovno bđjele danju i noću nad pokojnicu.

Hvala mnogobrojnim prijateljima i znancima, koji su odprati mrtve ostanke pokojnice do hladnoga groba.

Hvala i svim onim, koji su nastojali, da ublaže neizmjernu bol našega srca.

Pula, dne 31. srpnja 1912.

Raztužena obitelj.

Poziv.

Podpisani odbor pozivlje društvene članove na godišnju glavnu skupstinu, koja će se obdržavati dne 10. augusta 1912. u 3 i 3/4 sala p. p. u maloj dvorani Narodnog Doma u Voloskom.

Duerni red:

1. Čitanje zapisnika posljednje skupstine.
2. Izvješće odbora o djelovanju društva.
3. Predložanje racuna za godinu 1911. i zaključak glede istoga.
4. Izvješće nadzornog odbora.
5. Izbor novog društvenog i nadzornog odbora.
6. Rasprava i odluka glede predloga postavljenih u snislu § 21. društvenoga ugovora.

Volosko, dne 25. jula 1912.

Istarsko društvo za promet pokretnina i nepokretnina i za gradnju kuća na prodaju društvo na ograničeno jamčenje u Voloskom-Opatiji.

Dr. Stanger, predsjednik.

Javna zahvala.

Prigodom dugotrajne a neizlječive bolesti i smrti naše nezaboravne sestre, supruge i kćeri

Katarine Škalamera rođj. Ivančić,

primili smo toliko iskaza sažaljenja i utjehe, da bi nam bilo teško svakomu posebno zahvaliti na tome. Činimo to zato ovim putem zahvaljujuć iz svega srca prijateljima, znancima i rođjacima, koji su nam ovom prigodom bilo čime iskazali svoju ljubav. Osobitu hvalu dugujemo veleč. gg. I. Žigantu, mošćeničkom župniku i Ant. Pužu, župniku u m., koji su više puta pohodili i tješili pokojnicu. Napokon svim onim dobrim dušama, koje su u onako velikom broju sproveli do groba mrtve ostanke budi ovime izrečena naša najtoplija hvala a od Boga plaća.

Mošćenička Draga, dne 28. VII. 1912.
Prof. I. Ivančić, za cijelu rodbinu.

Razpis natječaja!

U primorju ima se popuniti jedno mjesto putujućeg učitelja poljodjelstva sa hrvatskim nastavnim jezikom, i to ili za jedan čitav politički kotar ili za dijelove dviju susjednih političkih kotara.

Dužnosti putujućih učitelja poljodjelstva ustanovljene su naročitim službenim napukom i sastoje se poglavito u poučavanju seoskog pučanstva i to prostim predavanjem skopčanim sa praktičnim dokazivanjem o raznim strukama domaćega poljodjelstva osobito ratarstva, marvogojstva, vinogradarstva, konobarstva, voćarstva, vrtlarstva, svilarstva i pčelarstva.

Putujući učitelji poljodjelstva namještaju se najprije po pogodbi, a to za sada na kušnju za jednu godinu, a po trogodišnjoj povoljnoj službi imenuju se činovnicima X. razreda; oni su pomoćni organi c. kr. namjesništva i dodjeljuju se obično kojemu c. kr. kotarskomu poglavarstvu.

Putujući učitelji poljodjelstva primati će namješteni u pogodbi, godišnju nagradu od K 1800, stalni putni pausal od K 1000, stancarinu u iznosu od K 300 i pausal za nabavu književnih i strukovnih sredstava u iznosu od K 100, koja beriva će im se mjesečno unaprijed isplaćivati.

Natjecatelji za ovo mjesto imaju prikazati do 30. kolovoza 1912. svoje molbenice ovomu c. kr. namjesništvu potkriplejene dokaznicama o svojoj dobi, o austrijskom državljanstvu, o svršenim naukama, o praktičnom iskustvu u poljodjelstvu i o poznavanju jezika.

Natjecatelji, koji nijesu sposobijeni za nauk na poljodjeljskim školama, moraju se obvezati, da će položiti dotični ispit za dvije godine.

Uz jednake uvjete dati će se prednost onim natjecateljima, koji mogu dokazati dovoljno poznavanje ostalih zemaljskih jezika.

Trst, 53. srpnja 1912.

Od c. k. namjesništva.

Olovke glasoviti budějovački proizvod tucet 40 h. Na malo ca. 80-96 helera. Trgovci zasluže 50%. Uzorki: 30 tuceta na izbor, cedrovina, 6-uglasti, također crnilaste olovke K 12. Dobiye se kod Adolf Weber, Budějovice (Česka) br. 143.

Škrinje (krište) prodaju se u tiskari Laginja i dr., Pula, ulica Giulia I.

Švelja za bijelo rublje i ženska odjela preporuča se slavenskim obiteljima Pule. Adresa u uredništvu.

Uprava „Nar. Doma“ u Pazinu
traži
gostioničara

za svoj
restaurant i hotel.

Informacije daje gornja uprava, kojoj nek se šalju ponude do 10. augusta t. g.

**Djački dom u Zadru
(Konvikt).**

Upisivanje učenika u naš zavod traje samo do 1. kolovoza.

Dobar odgoj i nadzor, svakodnevno isplivanje pitomaca, zračne prostorije, udaljene od upliva gradske ulice, priznata dobra hrana.

Slabiji učenici mogu dobiti instruktora uz povoljne uslove. Pitomci mogu učiti glasovir, moderne jezike, stenografiju itd.

Pitomci nose sa sobom samo odijela i rublje, dočim postelje daje zavod (dok ih bude raspoloživo).

Spremaju se privatisti za ispite.

Primaju se učenici nižih razreda.

Ravnateljstvo.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 14.

**Prodaja svježeg kruha
tri puta na dan.**

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

Uložne knjižice za „PČELICU“
mogu se dobiti u tiskari Laginja i dr., Pula.

Petrove kapljice.

Dovoljno vis. kr. zem. vlake stavljam u promet lijek najnoviji i po liječničkim stručnjacima prokušan proti svima bolestima: želudca, crijeva, jetara, bubrega i slezona.

Sa-tavljen je od samih svježih sokova, biljka korenja, te se preporuča svakome, koji boluju od slabe probave, raznih boli i grčeva želuca i u crijevinu. Pomaže svakom u protu slabog probavi, mučnini, kroničnom kataru želudca i crijeva. Umiruje žive i okrepiluje cijeli organizam.

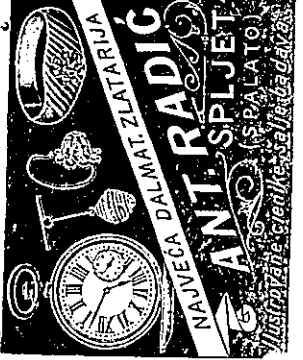
Cijena u bočici 50 filira, za bočicu 100 i 200, za bočicu 500 i 1000, za bočicu 2000 i 5000. Bočice stoje u K franko pošta.

Bohriju se samo u ljekarni i str. Petru

**FR. ŠULLER-A
ZAGREB, Vlaška ulica**

**ANT. RADIG
NAJVEĆA DALMAT. ZLATARIJA
ANT. SPLJET
SPLJET**

OLOVKE
u korist družbe sv. Cirila i Metoda dobivaju se u tiskari Laginja i drug. u Puli ulica Giulia I. uz cionu od 2 do 10 para.

Od 1878! Posvuda čuveni glasoviti obiljubijeni domaći lijek. Kod većih naručbi znanat popust.

A. THIERRY-ova Balsam

Ljekarnika
Jedino pravi sa zelenom divnom kao zaštitna marka.

Svako patvanje, oponastje i preprodaja drugih balzama sa zavravanjem markom proćoni se kaznjeno po sulu i sroču kazni. — Djeluje sigurno. Ljekovito kod svih bolesti organa disala, kašlja, izbacivanja pro muklotoš, kataru grla, prosojba, bolesti pluća, specijalno kod influence, bolesti želudca, upale jetara i sluzne, ponaukjanje stolice, zubobolje i usnih bolesti, trganje zglobova, općina, kožna bolesti itd. 122 ili 61 li 1 vel. poselna boca K 5.60

Thierry-ova jedino prava conf-folijaska mast

sigurna i stalna Ljekovito djelovana kod rana, otekline, ozlela, upala, abeća odstranjuje sva strana ljepša, koja su došla u tijelo pa često preduretno operacije, koje su sa bolima skopčane, ljekovita kod još tako starih rana, 2 poselne stje K 3.60.

Izvor: Ljekarna „K Argelja Lazarus“ A. THIERRY-a u PREGORAD, Hrvatska. — Dobliva se u svim većim ljekarnama. Na veliko u ljekarn. drogerijama.

NAJBOLJI ŽITNI MLINOVI,
uljarski strojevi, motori, gospodarski strojevi u najboljoj izradbi i najjeftinije izradjeni, priredjeni za svako tlo.

Mnoga poduzeća po nama uredjena u prometu.

Ponude, proračuni na zahtjev buda sa i bez poštarine od **tehničke poslovnice**

EMANUEL I OSKAR KRAUS,
TRST, Via San Nicolò 2/b.

Doibivaju se podpune opreme za sva obrtnička i industrijalna poduzeća.

Doplavljanje: hrvatski, slovenski, njemački i talijanski.

Austro-hrvatsko
parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.
Ravnateljstvo u Puntu.
Vlastito odpravnništvo na Rieci, Riva Cristoforo Colombo.

Plovitbeni red
vrijedi od 1. travnja 1912. do opoziva.

Pruga: Punit-Rijeka.

Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan
prije podne				po podne
5.—	odl.	VPUNAT	dol.	4.50
5.15	dol.	Krk	odl.	4.35
5.25	odl.	„	dol.	4.25
6.15	dol.	Glavotok	odl.	3.40
6.20	odl.	„	dol.	3.35
6.50	dol.	Malinska	odl.	3.00
7.—	odl.	„	dol.	2.55
7.45	dol.	Omišalj	odl.	2.10
7.50	odl.	„	dol.	2.—
8.45	dol.	RIJEKA	odl.	12.55

Uvjetno pristajanje u Rijevcima i Torkolama.

Pruga: Rijeka-Nerezine.

Poned.	Četvrt.	Postaje	Utorak	Petak
prije podne	po podne		prije podne	po podne
10.15	7.35	RIJEKA	6.—	6.—
10.50	8.10	Opatija	4.25	4.25
11.—	8.20	„	4.15	4.15
12.20	9.40	Baš	2.55	2.55
12.30	9.50	„	2.45	2.45
1.20	10.40	Morag	1.55	1.55
1.30	10.50	„	1.45	1.45
2.10	11.30	Krk	1.05	1.05
2.20	11.40	„	12.55	12.55
po podne	po podne		po podne	po podne
—	1.40	Baškanova	11.25	11.25
—	1.20	„	11.15	11.20
—	2.0	Lopar	10.10	—
—	2.40	„	10.05	—
4.20	3.40	Rab	9.25	9.05
4.30	4.—	„	9.—	9.—
4.55	4.25	Lun	8.85	8.85
5.—	4.30	„	8.80	8.30
6.10	5.40	Veli Lošinj	7.20	7.20
6.20	5.50	„	7.10	7.10
6.30	6.—	Mali Lošinj*)	7.—	7.—
6.40	6.10	„	6.50	6.50
7.30	7.—	NEREZINE	6.—	6.—

*) Luka Sv. Martin.
Uvjetno pristajanje u Puntu i St. Baški

Brza pruga: Rieka-Opatija-Lovran-Rab

Svaki Srijedu	Svaki Subotu	POSTAJA	Svaki Srijedu	Svaki Subotu
prije podne	po podne		po podne	po podne
7.35	10.15	RIJEKA	7.20	9.—
8.10	10.60	Opatija	6.55	8.25
8.20	11.—	„	6.35	8.15
8.35	11.15	Lovran	6.20	8.—
8.40	11.20	„	6.10	7.50
12.30	3.10	Rab	2.30	4.—

Brza pruga: Rieka-Opatija-Lovran-Lošinjveli

Svaki Nedjel.	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Nedjel.
prije podne				po podne
7.35	odl.	RIJEKA	dol.	9.20
8.10	dol.	Opatija	odl.	8.45
8.20	odl.	„	odl.	8.35
8.35	dol.	Lovran	odl.	8.15
8.40	odl.	„	dol.	8.10
1.25	dol.	LOŠINJVELI	odl.	3.30

Uvjetno pristajanje u Malom Lošinj i luka sv. Martin.

Pruga: Baška-Punit-Rijeka.

Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan
prije podne				po podne
4.30	odl.	Baška	dol.	6.10
4.45	dol.	Punit	odl.	6.—
5.—	odl.	„	dol.	4.50
8.45	dol.	Rijeka	odl.	12.55

Uvjetno pristajanje u Staroj Baški.

Pruga: Vrbanj-Sv. Marak-Sito-Crikvenica

Svaki dan	Odl. i Dol.	POSTAJE	Dol. i Odl.	Svaki dan
prije podne				po podne
4.30	odl.	Vrbanj	dol.	4.30
4.45	dol.	Sv. Marak	odl.	4.15
4.50	odl.	„	dol.	4.10
5.30	dol.	Sito	odl.	3.30
5.40	odl.	„	dol.	3.20
6.—	dol.	Crikvenica	odl.	3.—

Pruga Crikvenica-Rieka.
Svaki utorak

6.35 pr. p. odl. Crikvenica dol. 9.45 po p.
pr. p. dol. Rieka 8.51 odl. 12.45 po